

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XIV. An Deus sit Omnipotens?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

AUTOR. Qui igitur esse Pater Christi negatur; ut qui suam ei communicare essentiam nequierit; is jam etiam negatur esse non Pater.

Calvinus Inst. l. 1. c. 13. §. vlt. *Scilicet fingitur in Patre continuus actus generandi.* Sed plura de communicatione Attributorum *infra* quest. 24. 25.

AUTOR. I. Nimirum liberalior Caluino videri voluit Lutherus; hinc enim duos; ille nec vnum quidem DEO Filium sat concedit. An, quia, *Dum vitant stulti; vitia in contraria currunt?*

2. Certe ad Brentij verba exclamat Beza in respon. ad Colloq. Mompelgart *Ecce tibi Duos ex Nestorio FILIOS!* scil. v. nus Deus inhabitans Christum hominem; alter, Homo inhabitatus.

3. Caluino autem nec Christi Pater fuit vnquam Deus *vel ex solido, vel ex parte:* sed duntaxat *Proprietate quadam sunt distincti.* Vidè supra quest. 7. Ideò Nestoriani in hoc sunt Luthero-caluiniani: contra istud Symboli Athanasiani, *Genitus, non factus, consubstantialis Patri, per quem omnia facta sunt:* Non igitur factus est; sed genitus, ab æterno ex Patre; in tempore ex Matre *θεοτόκῃ* non solum *χριστοτόκῃ.* Sed distinctius singula, & strictim.

4. Cùm Diuo Thomæ 1. quest. 27. a. 2. Processio Verbi in Diuinis dicatur Generatio, juxta Psal. 2. *Ego hodie genui te, Filius meus es tu.* Cùm etiam Christus testetur, Ioan. 7. *Ego ex Deo processi:* distinguenda est processio illa siue generatio, ex D. Th. 1. quest. 27. a. 1. *Arrius* accepit processionem sicut effectus procedit à causa; & sic Filium ait procedere à Patre generatum, sicut primam eius creaturam. Et ita Filius non est verus

Deus. *Sabellius* accepit eam, sicut causa procedit in effectum, quatenus aut mouet ipsum, aut suam ipsi imprimi similitudinem. Et sic Christum dixit, Filium Dei quatenus è Virgine Carnem assumpsit.

Errant autem ambo: Quia acceperunt processionem *ad Extra* solū, quatenus procedit secundum actionem in materiam exteriorem: At processio- nem *ad Intra*, quæ manet in ipso agente, oportuit eos attendisse; quale est *Intelligere Dei:* quod est Concipere mente aliquid, & ex eius notitia procedere; diciturque *Verbum mensis:* quod in æterno Deo fuit ab æterno: Et hæc fuit generatio Filij.

Est itaque, ait August. l. 4. de Trin. c. 10. *Pater Principium totius Deitatis:* Sed & Ioann. 1. *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud. &c.* Et tamen Pla. 2. *Ipse inuocabit me,* quæ homo; *Pater meus es tu,* scilicet ab æterno prius; dein & in tempore *Plura D. Thom. 1. q. 33.*

Neque tamen infitias eo, priuatis istis quorundam opinionibus impiis omissis, communem hodie Luthero-caluinistarum sententiam concedere in nostram Orthodoxam. Sicut & in sequentibus variant.

QVÆSTIO XIV.

An Deus sit Omnipotens?

LUTHERVS in conc. de Nat. Dom. *Duo Christi sunt: Vnus Christus, Deus Omnipotens; alter Christus Homo non Omnipotens.* Idem tom. 2. Wittenb. fol. 183. & in Colloq. mensalibus, fol. 97. 98. 99. *Non credo Omnipotentem Diuinitatem esse Immortalem.* Vide in mea Genealogia quest. 9.

II CALVINVS Inst. l. 4. c. 17. §. 3. clarè subinnuit istud: *Deus nil potest efficere aut supra, aut contra ordinem à se in Natura constitutum.*

2. Idem

2. Idem Inst. l. 3. c. 22. §. 3. *Potentia Dei Absoluta communium est; sicut profanum, ita merito detestabile.*

3. Theod. Beza, Heshusio teste, lib. contra Caluinum & Beza, credens Deum Patrem Semipotentem, ait, *Quia impossibile est illi facta infecta reddere.*

Idem Beza isthoc Dei Attributum nunquam in eam fidei Confessionem; quam in Conuentu Possiaci obtulit, licet identidem editam; voluit inferere. Alubi autem easdem, quas Plinius Atheus affert, diuinæ Omnipotentiae exceptiones depromit. Consule *Posseninum contra Chytraum, & Atheismo* s. §. 4.

Idem Beza lib. contra Heshusium ait: *Nec credenda est, nec vniuersaliter recipienda i' a propositio Gabrielis Angeli: Non est impossibile apud Deum omne Verbum.*

4. Idem lib. aduersus Brentium: *Deus non potest efficere, ut corp. u. humanum sine suis dimensionibus unquam existat: Non potest quantitates suis destituere effectibus naturalibus, quominus certa occupent & impleant loca.*

5. Carolstadius in dialogo de Cæna. *Tam verum est Corpus Christi simul in multis locis esse posse essentialiter; quam verum est, S. Annam habuisse quinque capita; aut innocentem infantem habuisse barbam duodecim cubitos prolixam.*

6. BRENTIVS, apud Andreae in fideli Luthero cap. 1. Ego & Iacob Schmidlinus cum Vbiquitariis credimus, *Duos esse Deos. Seniore qui ab aeterno fuit ac permanet: Iunior vero esse Humanam Christi naturam, communi ac dotatam Diuinis Attributis, sicque in Deum coronatam & exaltatam.*

AUTOR. 1. Si talia de Deo; quando minus Omnipotentiam attribuent Christo? Sed presè agam ex *D. Th. p. 1. q. 25. a. 1.* Cùm Deus sit purus Actus, simpliciter & vniuersaliter perfectus; ideoque omnium sit principium actiuum, & non passiuum; relinquatur, quòd in

Deo sit actiua Potentia summa; eaque, ait *Hilar. l. 8. de Trin. infinita.*

Sub eam tamen, *art. 4. ibid.* non cadunt, quæ contradictionem includunt: Vnde non potest facere de corrupta non corruptam; præterita, vt sint non præterita &c. Hinc August. l. 26. contra Faust. c. 5. *Qui dicit: Si Deus Omnipotens est, faciat vt, quæ facta sunt, facta non fuerint; is non videt hoc se dicere: Si Deus Omnip. est, faciat vt ea, quæ vera sunt, eo ipso quòd vera sunt, falsa sint.* Arist. 6. Eth. c. 2. *Hoc solo priuatur Deus, ingenita facere, quæ facta sunt.* Cætera, Gen. 17. *Ego Dominus omnipotens.* c. 18. *Ego Deus omnip. Cresce. &c.*

FILIVS DEI autem est Patri æqualis in Omnipotentia. Quia ait *D. Th. 1. q. 41. a. 6.* in Diuinis non differt Esse, & Possè: Ideo cum Essentiæ ac naturæ perfectione Deus generans Genito dedit quoque Omnipotentiae perfectionem. *Art. 5.* ita ratiocinatur. *Sicut Deus potest generare Filium, ita & vult: Sed voluntas generandi significat Essentiam: Ergo & Potentia generandi.*

Vera igitur vox Christi, Matth. 19. *Apud homines hoc impossibile est: apud Deum autem omnia possibilia sunt: Vide D. Tho. p. 3. quest. 9. 10. 11. 12.*

Quòd demèntius blasphematur CALVINVS Inst. lib. 1. c. 13. §. vlt. *Stultè fingitur in Patre continuus Actus generandi.* De Creatore autem, quòd is non amplius sit Deus, LUTHERANI Accidentarij, vt Heshusius, Schmidelinus, &c. id impingunt Lutheranis Substantiariis, vt Flacco Illyr. Amsdoisio. &c. Vide *Olenbergium causa 17.*

AUTOR. At, Apocal. 1. *Qui venturus est Omnipotens.* Et Matth. vlt. *Mihi data est omnis potestas in caelo & in terra.* Omnino consule *S. Th. p. 3. q. 15.*

D 3 Quæ